

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
200802804-/HDA

Dato

Skaun kommune - innsigelser til kommuneplanens arealdel

Miljøverndepartementet viser til brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag datert 28.7.2008, samt befarings 5.9.2008.

Saken er i henhold til plan- og bygningsloven § 20-5 femte ledd, oversendt Miljøverndepartementet for avgjørelse. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Statens landbruksforvaltning og fylkeslandbruksstyret har innsigelser til planen.

Miljøverndepartementet har etter befaringsen mottatt uttalelser fra Landbruks- og matdepartementet 3.10.2008 og fra Direktoratet for Naturforvaltning 19.1.2009.

Miljøverndepartementet tar innsigelsene fra Statens landbruksforvaltning til næringsområdene på Blækkøya og Kleiva i kommunedelplan for Børja til følge. Innsigelsene fra Fylkeslandbruksstyret i Sør-Trøndelag til boligområdene Jyssand nord i kommunedelplan Børja, boligområde Viggjahåggon i kommunedelplan Viggja og boligområde Snøfugllia i Buvika tas også til følge. Innsigelsene er begrunnet i den nasjonale jordvernpolitikken. Miljøverndepartementet tar videre innsigelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag til småbåthavn i Buvika til følge med bakgrunn i områdets verdi for fuglelivet.

Bakgrunn for saken

Skaun kommune vedtok sin kommuneplan i kommunestyre 12.9.2007. I planen ble det

lagt ut til en rekke arealer for bl.a. bolig og næring. Det ble fremmet innsigelser til planen fra fylkeslandbruksstyret, Statens landbruksforvaltning, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Det ble avholdt mekling 7.12.2007, og innsigelsen fra fylkeskommunen er blitt imøtekommet av kommunen. Det gjenstår i alt 6 innsigelser til kommuneplanen. 5 innsigelser knytter seg til jordvern, mens 1 er begrunnet med viltinteresser og inngrep i sjøområdet.

Fylkesmannen

Småbåthavn/kommunedelplan Buvika

Fylkesmannens miljøvernavdeling viser til lignende saker om småbåthavn ved Gaulosen der det konkluderes med at det ikke er ønskelig å legge til rette for båttrafikk pga. viltinteresser og friluftinteresser/bading. Videre viser fylkesmannen i sin oversendelse til at Miljøverndepartementet har avvist en reguleringsplan som la opp til en større småbåthavn i Brekka i 2002. Kommunen har ikke oppfattet det slik at dette vedtaket var til hinder for at et mindre anlegg kunne etableres. På bakgrunn av forhistorien har ikke fylkesmannen noen anbefaling i sin oversendelse til Miljøverndepartementet for dette området.

Når det gjelder de øvrige 5 innsigelser knyttet til jordvern anbefales disse støttet. Fylkesmannen tilrår å avvente regional plan for å avklare bolig- og næringsarealer.

Fylkeslandbruksstyret

Fylkeslandbruksstyret har 3 av innsigelsene.

Boligområde kommunedelplan Børse - Jyssand nord. Området er på 100 daa, hvorav 40 daa jord med kornkvalitet og 30 daa beiteareal. Innsigelse begrunnes med at området er del av et større sammenhengende jordbruksområde, og at det mangler behovsvurdering som tilsier omdisponering.

Boligområde kommunedelplan Viggja - del av Viggjahåggån. Området er på 15 daa jord med kornkvalitet, og er en del av et større sammenhengende jordbruksområde.

Boligområde kommunedelplan for Buvika - Snøfugllia. Området er på 50 daa, hvorav 40 daa er kornkvalitet. Det mangler behovsvurdering som tilsier omdisponering.

Statens landbruksforvaltning

Statens landbruksforvaltning (SLF) har to av innsigelsene. SLF peker på at det er viktig med et regionalt perspektiv, og etterlyser framdrift i arbeidet med å fremskaffe regionalt næringsareal gjennom IKAP (Interkommunal arealplan).

Næringsområde kommunedelplan Børsa, Kleiva

Kleiva næringsområde utgjør 70 daa, hvorav 60 daa er kornkvalitet. Innsigelsen begrunnes med at området er del av et større sammenhengende jordbruksområde og at prinsippet om at E39 som langsiktig grense for utbygging i Børsa brytes.

Næringsområde kommunedelplan Børsa, Blækkøya

Blækkøya næringsområde utgjør 30 daa grasmark. Innsigelsen begrunnes med at området er en del av et større sammenhengende jordbruksområde og at prinsippet om E39 som langsiktig grense for utbygging i Børsa brytes.

Direktoratet for naturforvaltning (DN)

Småbåthavn/kommunedelplan Buvika

DN viser til fylkesmannens miljøvernavdeling sin innsigelse som er begrunnet med at en utbygging av småbåthavn i dette området vil medføre store inngrep i de nære sjøområdene, samtidig som bruken av havna vil få store konsekvenser for områdets verdi for viltet. Det pekes på at Buvikfjæra, sett i sammenheng med våtmarksområdet ved utløpet av Gaula, har internasjonal verdi for fuglelivet, og at det er viktig å unngå tiltak som vil redusere områdets verdi.

Småbåthavna representerer en punktering av et svært viktig område med tilrettelegging for en type aktivitet som er svært uheldig for fugl i området. Inngrepet kan slik DN ser det vanskelig karakteriseres å ha samfunnsmessig nytte av nevneverdig betydning som kan forsvare kostnadene for miljøet ved en evt. utbygging, da det skal etableres båtplass til kun et fåtall privatpersoner. Det kan, slik DN ser det, heller ikke regnes som et tiltak som har så stor betydning for utvikling av tettstedet eller kommunen at inngrepet kan aksepteres.

DN viser til at det er stadig økende press på utbygging i verdifulle strandområder. Dette gjør at det blir enda viktigere å bevare Gaulosenområdet uten slike utbygginger både av hensyn til fuglelivet i området og friluftslivet.

DN tilrår at innsigelsen tas til følge. DN er enig i fylkesmannens vurdering av at en småbåthavn i dette området er i konflikt med viktige viltinteresser og er et inngrep i sjøområdet som er i strid med nasjonale føringer om bruk og vern av biologisk mangfold.

Landbruks- og matdepartementet

Boligområder i Børsa, Viggja og Buvika

Landbruks- og matdepartementet behandler disse tre områdene under ett, ettersom de har lik landbruksmessig verdi og innsigelsene knyttet til dem har samme begrunnelse. Det vises til at Skaun kommune har omdisponert store arealer til boligformål, og at kommunen har store arealer i planen som dekker behovet for nye boliger i årene som kommer. Landbruks- og matdepartementet mener i likhet med SLF at kommunen ikke

har begrunnet behovet for nye boligområder tilstrekkelig for å tillate omdisponering av jordbruksareal, og støtter dermed innsigelsene knyttet til disse områdene.

Næringsområder på Kleiva og Blækkøya

Landbruks- og matdepartementet mener i likhet med SLF at en bør avvente den regionale prosessen som er satt i gang med IKAP, slik at man lettere kan se behovet for næringsområder i en regional kontekst. Det fremheves videre at E39 fungerer som en langsiktig grense mot utbygging sørover for Børsa og Buvika. Landbruks- og matdepartementet støtter innsigelsene til Kleiva og Blækkøya.

Miljøverndepartementets vurderinger

Bolig- og næringsområdene

En omdisponering av i alt 5 landbruksarealer til bolig- og næringsformål vil være i strid med Regjeringens forventning om en strengere praksis for jordvern, med tanke på å nå målsettingen om å halvere årlig omdisponering av de mest verdifulle jordressursene innen 2010. Denne målsettingen går fram av brev datert 21. februar 2006 fra Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet. Regjeringen har også i Soria Moria-erklæringen og i Stortingsmelding nr. 26 (2006-2007) om *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand* et sterkt fokus på bevaring av landbrukets produksjonsarealer.

Det er vanskelig å nå den nasjonale målsettingen om halvering av omdisponeringen av dyrka mark innen 2010 hvis en ikke legger seg på en svært restriktiv linje, og unngår omdisponeringer der arealbehovet kan løses på en annen måte. I likhet med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag peker Miljøverndepartementet på at Trondheimsregionen har den beste jordkvaliteten i fylket.

Samarbeidskomiteen for Trondheimsregionen, hvor også Skaun kommune deltar, er i ferd med å utarbeide en interkommunal arealplan (IKAP). IKAP vil ikke være juridisk bindende, men er ment å være retningsgivende for kommunenes egen arealdisponering. IKAP vil også være retningsgivende for regionale myndigheter. Planer som setter arealdisponering i et regionalt perspektiv er et godt verktøy for å sikre langsiktig planlegging, og kan bidra til færre arealkonflikter. Miljøverndepartementet er enig med fylkesmannen i at det ville være uheldig å avgi vesentlig omfang av dyrket mark når kommunen er del av en prosess for å utarbeide en interkommunal arealplan.

Departementet kan ikke se at det foreligger tilstrekkelig tungtveiende grunner for at jordvern hensynet skal måtte vike for boligområdene i Børsa (Jyssand Nord), Viggja (del av Viggjahågan) og Buvika (Snøfugllia), og innsigelsene til disse områdene tas derfor til følge.

Miljøverndepartementet har forståelse for at Skaun kommune har behov for arealer til sentrumsnær næringsvirksomhet, og at det er store utfordringer knyttet til å lokalisere ny utbygging som ikke berører dyrket mark og jordverninteressene. Imidlertid er departementet kjent med at arbeidet med IKAP er kommet langt. En melding med

prinsipper for arealressursdisponering er nært forestående og planen som helhet er ventet i løpet av året.

Behovet for næringsområder bør ses i en regional kontekst, og IKAP er en god arena for dette. Innsigelsen til næringsområde Blækkøya og Kleiva, i kommunedelplan for Børsa, tas derfor til følge.

Småbåthavn Buvika

Miljøverndepartementet hadde i 2002 en reguleringsplan for en småbåthavn i tilgrensende område inne til avgjørelse. Miljøverndepartementet konkluderte som følger:

”Miljøverndepartementet godkjenner ikke reguleringsplan for utfylling for småbåthavn ved Brekka. Småbåthavn i dette området kommer i konflikt med nasjonale verneverdier. Gaulosenområdet er verneverdig i internasjonal sammenheng som våtmarksområde og fuglebiotop. Området er nasjonalt viktig som et av landets få gjenværende større elvedeltaområder hvor det ikke er foretatt betydelige inngrep. Området inngår i forslag til nye områder med Ramsar-status. Dette gir en forpliktelse for Norge til å bevare biomangfoldet og den økologiske karakteren i området. Gaulosen er også marinbiologisk og arkeologisk særpreget og rikt, og under vurdering i et forslag til nasjonal marin verneplan.”

Miljøverndepartementet ser at dette tiltaket er vesentlig mindre enn den utbygging reguleringsplanen av 2002 la opp til. Vurderingene i 2002 var knyttet til en betydelig større småbåthavn av regional karakter med over 400 plasser. Dagens forslag til småbåthavn ligger i likhet med tidligere forslag i forflytningsområdet mellom de viktige fugleområdene Gaulosen og Buvikfjæra

Miljøverndepartementet kan ikke se at samfunnsnyttene av dette tiltaket står i forhold til verneverdiene. Innsigelsen fra fylkesmannens miljøvernavdeling tas derfor til følge.

Vedtak

I medhold av plan- og bygningsloven § 20-5 femte ledd godkjenner ikke Miljøverndepartementet Skaun kommunestyres vedtak av 12.9.2007 når det gjelder boligområdene Jyssand Nord på Børsa, del av Viggjahågan på Viggja og Snøfugllia i Buvika. Departementet godkjenner ikke næringsområdene Blækkøya og Kleiva på Børsa og ikke småbåthavn i Buvika. Områdene endres til landbruks- natur- og friluftsområde i kommuneplanen. Departementets vedtak medfører at innsigelsene fra Statens landbruksforvaltning, Fylkeslandbruksstyret i Sør-Trøndelag og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag tas til følge.

Kommunen må selv foreta de endringer i planen som følger av departementets vedtak.

Om kunngjøring av den endelige kommuneplanen vises til reglene i plan- og bygningslovens § 20-5, åttende ledd.

Kommunen er orientert om departementets vedtak ved kopi av dette brev.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:

Skaun kommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Landbruks- og matdepartementet

Fylkeslandbruksstyret i Sør-Trøndelag

Statens Landbruksforvaltning

Direktoratet for naturforvaltning